
Niewypłacenie przez podmiot publicznoprawny odpowiedniej kwoty dotacji oświatowej stanowi jedynie źródło szkody - tak przyjął Sąd Najwyższy w wyroku z 8 grudnia 2022 r. (II CSKP 668/22).

Żądanie pozwu w przedmiotowej sprawie dotyczyło dotacji oświatowej za lata 2010-2013. Podtrzymując stanowisko ukształtowane w dotychczasowym orzecznictwie, Sąd wskazał, że dopuszczalne jest dochodzenie dopłaty dotacji oświatowej za lata poprzedzające rok 2017 na drodze sądowej. Zarazem jednak SN podzielił wyrażony w najnowszym orzecznictwie Sądu Najwyższego pogląd, zgodnie z którym jednostka samorządu terytorialnego, która nie wypłaciła beneficjentowi dotacji oświatowej kwoty dotacji w pełnej, należnej mu wysokości, po upływie roku, na który dotacja została przyznana, ponosi względem beneficjenta dotacji wyłącznie odpowiedzialność odszkodowawczą z tytułu czynu niedozwolonego. Beneficjent dotacji nie ma zatem roszczenia o dopłatę do dotacji, które we wcześniejszym orzecznictwie było utożsamiane z żądaniem wykonania zobowiązania łączącego beneficjenta z podmiotem publicznoprawnym. Dotacja ma bowiem charakter roczny i z chwilą upływu roku budżetowego zobowiązanie do jej wypłaty staje się prawnie niemożliwe do wykonania. Po upływie danego roku podmiotowi uprawnionemu wcześniej do dotacji przysługuje jedynie możliwość żądania odszkodowania. Źródłem roszczenia odszkodowawczego jest w takim wypadku art. 417 § 1 k.c., a nie odpowiedzialność za niewykonanie zobowiązania wynikającego z ustawy (art. 471 k.c. stosowany per analogiam).

Z uwagi na odszkodowawczy charakter odpowiedzialności organu dotującego konieczna w ocenie Sądu stała się ocena, czy o powstaniu szkody podlegającej naprawieniu przesądza samo tylko niewypłacenie dotacji w należnej wysokości, czy też zaniżenie kwoty wypłaconej dotacji może stanowić jedynie źródło szkody, natomiast kwestią odrębną pozostaje ustalenie wysokości uszczerbku objętego kompensacją.

Sąd Najwyższy w komentowanym wyroku przyjął, że nie ma podstaw do mechanicznego zrównywania kwoty niedopłaty z wielkością doznanego przez poszkodowanego uszczerbku majątkowego. Ustalenie wysokości szkody w powyższy sposób stwarzałoby ryzyko naruszenia zasady kompensacji szkody, a ponadto prowadziłoby w istocie do uzyskania przez beneficjenta kwoty odpowiadającej swą wysokością niewypłaconej wcześniej dotacji, przy czym kwota ta – jako odszkodowanie – nie podlegałaby rygorom właściwym dla dotacji, czyli konieczności stosownego rozliczenia się z jej wydatkowania na określone cele. Jak podkreślił SN niewypłacenie przez podmiot publicznoprawny odpowiedniej kwoty dotacji stanowi jedynie źródło szkody (zdarzenie szkodzące), a zatem poszkodowany – to jest podmiot uprawniony do dotacji – nadal, na ogólnych zasadach, musi podnieść i wykazać, że poniósł szkodę w określonej wysokości. Szkodą nie jest więc samo tylko nieotrzymanie świadczenia publicznoprawnego w należnej wysokości. W ramach procesu o odszkodowanie konieczne jest wykazanie na przykład, że osoba prowadząca przedszkole w celu realizacji zadań oświatowych, które powinny były zostać sfinansowane z dotacji, wobec niewypłacenia dotacji w należnej wysokości zaangażowała inne środki, co spowodowało doznanie przez tę osobę określonego uszczerbku majątkowego.

W zwykłym, zgodnym z prawem toku czynności środki z dotacji oświatowej, które nie zostały zużyte na wykonanie zadań publicznych, nie stają się źródłem zysku podmiotu uprawnionego. Środki przeznaczone na dotację oświatową mają charakter publiczny, a beneficjent dotacji musi się z nich rozliczyć. Nie byłoby zatem uzasadnione wypłacanie równowartości tych środków – jako odszkodowania – podmiotowi, który nie zrealizował części celów oświatowych normalnie pokrywanych z dotacji, a w konsekwencji nie poniósł wydatków potrzebnych na ich sfinansowanie. W efekcie bowiem podmiot, któremu pierwotnie zaniżono kwotę dotacji, ostatecznie znajdowałby się w sytuacji lepszej niż ta, w której znalazłby się, gdyby jednostka samorządu terytorialnego od początku postępowała zgodnie z

Niewypłacona dotacja oświatowa a odszkodowanie - wyrok SN

Kategoria: Rozwój i fundusze

Opublikowano: piątek, 03, marzec 2023 13:56

Katarzyna Liszka-Michałka

Odsłony: 477

prawem. Tymczasem celem odszkodowania jest jedynie przywrócenie zaburzonej równowagi majątkowej po stronie poszkodowanego, a nie polepszenie jego sytuacji.

Źródło: www.sn.pl